

SVERIGES ÅNGBÅTSFÖRENING

har som ändamål att främja ångbåtsintresset samt medverka till umgänge och träffar för att sprida ångbåtsägandet och dess glädje genom att:

- Upprätthålla en aktuell fartygs- och slupmatrikel.
- Vara behjälplig med teknisk information.
- Samla föreningens medlemmar och båtar till träffar.
- Verka för att ångmaterielen hålls i drift.
- Vara behjälplig med materielanskaffning (Bytesbörs).
- Hålla kontakt med berörda myndigheter och därigenom bevaka SÅF:s intressen.

SVERIGES ÅNGBÅTSFÖRENING

Adress: c/o Anders Svenson
Mårdstigen 3, 544 31 HJO
E-post: kassor@steamboatassociation.se
Tel: 070-835 13 12
E-post:
ordforande@steamboatassociation.se
(Ordföranden)
info@steamboatassociation.se
(Allmän information)
medlem@steamboatassociation.se
(Medlemsregister, hemsida, annonser)

Ta gärna en kontakt med din närmaste styrelsemedlem om du vill ha råd i ångbåtsfrågor eller om du har synpunkter på föreningens arbete eller organisation.
© Sveriges Ångbåtsförening.
Eftertryck tillåtet efter skriftligt tillstånd.

Styrelse 2022

Ordförande **Kjell Nordeman**
RAMNÄS

Tel 079-332 68 61
E-post kjell.y.nordeman@gmail.com

Vice ordförande **Anne Sofie Eriksson**
SOLNA Tel 070-467 36 85
E-post annesofie@ordiarbete.se

Ledamot **Per Sjöborg**
SUNDBYBERG Tel 070-598 52 51
E-post per.sjoborg@gmail.com

Kassör **Anders Svenson**
HJO Tel. 070-835 13 12
E-post kassor@steamboatassociation.se

Sekreterare **Ulf Gradén**
SMEDJEBACKEN
Tel 073-595 26 37
E-post ulfgrad@gmail.com

Ledamot **Harald Jochnick**
VÄSTERÅS Tel 073-355 90 39
Epost hj@jochnicks.com

Suppleant **Boris Wall**, HAMMARÖ
Tel 072-737 58 37, 054-52 13 11
E-post boris_wall@hotmail.com

Suppleant **Jonas Svantesson**
ALINGSÅS
Tel 070-363 38 10
E-post larsjonas.svantesson@gmail.com

Föreningens hemsida: <http://www.steamboatassociation.se>

MEDLEMSAVGIFT FÖR 2022 ÄR:

225:- för enskild medlem, 250:- för familj, Utlandsboende 275:-

Swish 123 679 0919 Bankgiro 354-2081

IBAN =SE13 8000 0829 9070 4586 9901. BIC=SWED SESS

Swat och ideellt arbete!

Sedan en tid så genomför man, och tänker swat, så det gäller att belysa verksamheter, som befinner sig i olika stadier av utveckling på olika sätt. Därför kan det vara av intresse att se hur verksamheten inom vårt intresseområde befinner sig och vilka hot och möjligheter man kan se avseende föreningsverksamhet och det ideella arbetet och engagemanget.

Vår verksamhet, ja inom SÅF, består ju mycket av idealister, som arbetar företrädesvis utan någon slags ekonomisk kompensation/ersättning. För oss, så känns det självklart att "ställa upp" och att arbeta utan lön och därigenom bidra till att bevara och utveckla vårt intresse för att föra tjugningen med ångteknik vidare till kommande generationer. Dock kan man ställa sig frågan om "nästa generation" kan tänka sig att arbeta under samma premisser som vi gjort. Av de "signaler" som vi får av våra förhoppningsvisa arvtagare, så uppfattar man att de inte alls är beredda att "jobba gratis". Ska de vara med och bidra till att föra den ångtekniska fanan vidare så vill

flertalet ha betalt – annars får det vara !! Visserligen finns det en del undantag bland personerna i den kommande generationen, men flertalet tror jag inte är beredda att arbeta utan ersättning.

Jag tycker att alla vi som är engagerade måste börja fundera på hur vi skall kunna föra vårt engagemang vidare och framför allt vad vi gör för att få "arvtagarna" att se värdet av att få den ångtekniska tjugningen att leva vidare.

Vi hör..

Kjell Nordeman
ordförande

S styrkor

W svagheter

A hot

T möjligheter.

De används ibland då man vill undersöka en organisations tillstånd t e x en förenings möjligheter att utvecklas o s v.

Sommarmöten

TEXT OCH FOTO: PER SJÖBORG.

Under sommaren 2022 föll det sig så att två av föreningens äldsta i drift varande ångbåtar fyllde 160 år, Domnarfvet och Tomten. Vilken av dem som är äldst kan dom lärde diskutera men det föll sig så att SÅF medverkade till ett sommar-möte med Domnarfvet. Mötet avhölls den 23 – 24 juli på bryggan vid den minnesvärda stugan från Gustav Wasa i Ornäs. Tomten firades och uppvaktades en vecka innan i Venjan, se separat beskrivning.

Till bryggan vid Ornäs som ligger i Dalarna, vid landskapets 2:a största sjö Runn kom fyra ångbåtar utöver Domnarfvet, (Eva-Li, Greta, Smulan och Torsångaren) samt några andra allmogebåtar och Anders Winter med en tändkula.

Sven Jönsson överlämnade ett minnesdiplom till Ove Arvidson med Domnarfvet, för lång och trogen tjänst inför besökare från bygden och ångbåtsfantaster samt önskade Domnarfvet ett fortsatt leverne. Det senare är ett påtagligt problem för våra äldre båtar där det skulle kunnat vara dubbelt så många vid bryggan om det funnits entusiaster som var aktiva.

Hur ska vi kunna få fler ungdomar mer intresserade och få våra myndigheter att förenkla kraven för lokal insjötrafik så inte alla ångbåtar blir liggande på land för skrotning? Föreningsverksamheten i Venjan med Tomten verkar vara en bit på gång med yngre intresserade men fortfarande är regelverket för lokal trafik på en begränsad insjö ett hinder. Innan vi avslutade lördagen åkte vi till Jan Gunnarsson

Eva-Li vid Ornäs brygga.

i Gustavs och hans moderna verkstad, och fick inblick i dagens tillverkning och montering av Bredingmaskiner och pannor. Tror alla var imponerade av den höga finish som verkstan erbjöd.

Gemensam middag för SÅF-medlemmar innan kvällens möte blev på en pizzeria på väg till kvällens föredrag.

I närheten av Ornäs ligger vandrarhuset Vassbo, en gammal trädgårdsskola där 15 medlemmar samlades och fick höra ett intressant föredrag av Anders Winter. Han presenterade ångbåtar och deras utveckling och tjänster i Dalarna.

Kvällen avslutades av Ove Arvidson som kunde berätta om de upplevelser Domnarfvet fått genomlida och utveckla under sina 160 år, samt bilder på många av ångbåtarna på Runn. Därefter blev det sedvanligt ångmingel innan vi som bodde kvar gick till sängs.

Ett glatt gäng på tur med Domnarfvet.

Ove Arvidson tar emot SÅF:s diplom.

Domnarfvet's maskin.

Domnarfvet.

**Greta vid
Ornäs-
bryggan.**

Kapten Ove Arvidson på Domnarfvet.

Intressant koll av Jan Gunnarssons verkstad.

På söndagen bjöd Ove Arvidson på en härlig rundtur och beskrev sjön Runn som för mig som stockholmare kan jämföras med en vacker skärgårdstur. Eva-Li gjorde en egen tur med en annan entusiast, Bosse Stolt som passagerare och tidigare ägare av båten och en känd profil.

Om aktiviteter

Vi skulle haft ytterligare ett sommarmöte hos Lars Alfred Nilsson i Borkhult men fick lov att ställa in detta.

Anledningen var för få anmälda.

Diskutera gärna på föreningens Facebook eller i andra sammanhang hur vi ska få ökat intresse bland medlemmarna.

Ofta får vi höra att våra aktiviteter med de mindre båtarna är för få.

Vad vill ni att styrelsen skall göra?

Vilka evenemang kan intressera?

Vad skall vi skriva om i tidningen?

Hjälmare Docka, kanalens dag

TEXT OCH FOTO: SVEN JÖNSSON.

Kring millennieskiftet var vi ofta dit med 6-7 ångslupar då kanalens dag firades, bl a fem år i sträck 1999-2003. I år gjorde vi ett återbesök, med elbil. Det var ungefär samma upplägg med musik och försäljningsstånd. Serveringen är upprustad, bryggorna nybyggda. Även kvarnen några hundra meter ovanför första slussen har servering. Ställplatser för husbilar har tillkommit längs med dockan.

I dockan låg som brukligt ett par renoveringsobjekt som tycktes ha avstannat. Utanför dockan i hamnbassängen låg Rex från Hallstahammar. Till synes övergiven

Ångslupen Freden vid Hjälmare Docka.

och lär ha legat så i flera år. Det sägs att det senaste gänget som försökt hålla igång fartyget kroknat. Dock sker tillsyn av någon i Gänget. Man är alldeles för få personer så ett tillskott är välkommet som kan hjälpa till med upprustning. Det finns en del pengar i kassan för det.

Det är Hallstahammars kommun som är ägare. Ett alternativ är kanske att lyfta fartyget på land och bygga ett skyddstak över samt göra en grundlig konservering. Så småningom kanske det uppstår någon ny grupp som tycker det skulle vara trevligt om REX kom i drift igen.

Gerda var där och förgyllde tillvaron

Gerda kör passagerare i Hjälmare kanal.

Bogserbåten Rex upplagd vid Hjälmare Docka.

genom att köra passagerartrafik ovanför slussen ut mot Hjälmare. Vid serveringen låg även ångslupen Freden som fått en modifierad maskin av Tommy Skogsberg. Ägaren Jappe var mycket nöjd med den ombyggnaden.

I övrigt låg en del gästfartyg vid bryggorna. Dock inte som brukligt Torsten. Vi fick senare höra att ägaren Michell avlidit.

Ja, det blev trevlig dag med möte med flera ångvänner och givetvis träffade vi Sluss Janne. Ett trevligt möte. □

Stockholm Steam

TEXT OCH FOTO: SVEN JÖNSSON

Nästan alla Stockholms ångdrivna passagerarfartyg samlades åter vid Riddarholmskajen den 27 augusti för att publiken skulle kunna gå ombord och se sig omkring, ta en öl eller fika. Publiken hade fem timmar på sig och då kunde de även lyssna på musik eller stämsång, innan fartygen gav sig av igen till ordinarie plats. En del erbjöd då servering av mat under resan som var gratis.

Även en kopia av en ångbil visades upp. Den var körbar på väg upp till 50 km/timme. Djurgården 3 körde passagerare mellan Klara Mälarstrand och Riddarholmen.

Anders Lönn visade upp sin ångslup Barcarolle vilket uppskattades av publiken. □

Ångfartygen visas upp vid Riddarholmskajen.

Anders Lönn visade upp sin ångslup Barcarolle.

Kalle Svalborgs egentillverkade ångbil.

Hur fungerar det här då?

S/S Tomten 160 år

Kenneth Karlsson och Jörgen Blecko tar emot SÅF:s diplom.

TEXT OCH FOTO: PER SJÖBORG

Onsdag den 16 juli var det stor samlings i byn Venjan och sjön med samma namn när man firade Tomtens 160 år i samband med sockenveckan. Det erbjöds utöver underhållning med musik turer på sjön för alla som kommit för att delta i visningen av det historiska fartyget. Tomten är tillsammans med Domnarfvet ett av de äldsta i trafik varande svenska ångbåtar som kan transportera passagerare. Det var på Tomtebyggnaden lång kö av intresserade som önskade följa med båten, men att det inte blev fler än max de 12/tur kontrollerades av Annette Jonsson vid landgången.

Kenneth Karlsson mottog ett diplom av SÅF som symbol för Tomtens 160 år. Det tidigare 150-årsdiplomet brann upp i den olycksaliga branden för 9 år sedan. Processen med återuppbyggnaden och hela båtens liv med 160 år är presenterat i boken om Tomten av Lars Andersson. (kan beställas från föreningen Tomtens vänner)

I Venjan har man upplevt samma problem som många andra i Sverige med att rekrytera ungdomar som kan vara intresserade av ånga och ta över framtiden från oss äldre. Kenneth berättar att föreningen nu har 4 ungdomar som har visat intresse för båten och han tycker det känns bra för återväxten av nya tomtar.

Intressant är att följa hur föreningen är aktiv och jobbar för att få in ekonomiska medel till driften. Det såldes bl a ingraverade namnbrickor som placerades på bryggan och pengarna gick oavkortat till föreningen som utöver båten äger bryggor, båthus med slip mm.

För mig som storstadsbo kändes det extra stimulerande att se hur en by kan vara så helengagerad i en båt som denna, vilket nog till stor del beror på ledningen genom "kapten" Kenneth. □

Björkfjärdens renovering

TEXT OCH FOTO: SVEN JÖNSSON

Ombyggnad av Björkfjärdens tak och övre däck. Björkfjärden, f d Salt-sjön, har under senare år genomgått omfattande renoveringar. Nu var det dags att visa upp vad som gjorts med tak och övre däck. Fartyget låg i sjön på Mälarvarvet under arbetet som pågått i två år. Över hela fartyget byggdes ett tält. Arbetet påbörjades i september 2019 med att riva taket. Att riva takbräder var mer jobb än vad som var väntat. Under flera år har man försökt täta taket med en gummimassa som var svår att få bort. Man fick säga upp det i lämpliga bitar. Takbalkarna visade sig ha omfattande rostskador, en del bröts av när man gick på dem. På en del ställen hade det läckt ner i sidoskotten, som också fick rivas. Många spår av tidigare reparationer och branden 1951 upptäcktes, ofta med tveksamma materialval pga pengabrist. Några inlagda och gömda meddelanden hittades också!

Allt skedde med högt miljötänkande och med hänsyn till pandemin. Allt rivningsma-

terial sorterades upp i containrar på kajen. Utpressade nitar togs väl om hand så att de inte tappades i sjön. Dammsugning och ansiktsmasker användes vid dammande arbeten. Gnistbildande arbeten undveks pga brandrisken. Vid kontrollberäkning visade det sig att takbalkarna från byggnadsvarvet var för kläna för takets last. Dessutom var skotten bananformade i fartygets längdriktning. Nästan alla takbalkarna gjordes nya och fick ökade dimensioner på stålbalken. Detta kunde invändigt döljas genom inbyggnaden i trä. Utvändigt längs gångborden, där stålbalkarna syns, skars de ner till ursprungliga mått.

Målsättningen var att inte göra några synliga förändringar från originalet från 1925. Belysningskablar och brandsläckning byggdes in. Längs sidoskotten gjordes listen med spår så att man i framtiden kan dra fram nya kablar längs hela taket. Bildskärmar har dolts och kan hissas upp vid behov. Spår av ursprungliga ytmateriale kunde hittas där de

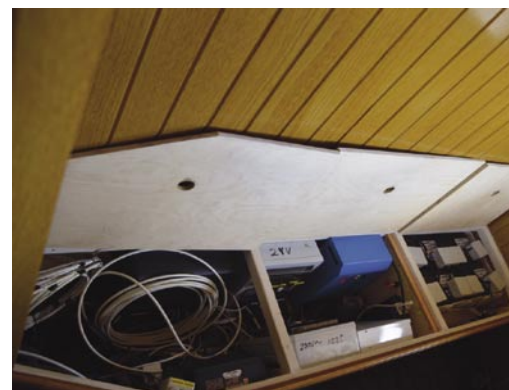
inte förändrats genom åren. Därmed kunde man hitta tapeter mm med ursprungliga färger så att motsvarande nya kunde beställas. Träskott kunde färgas in till ursprungliga nyanser. Mycket tid och arbete har lagts ner på att få det så ursprungligt som möjligt. Man har lyckats väl med detta. I styrhytten har alla apparater för elektronik och el samlats och dolts i britsen i navigationsrummet. Endast nödvändiga manöverknappar och indikatorer är synliga i styrhytten, väl inbyggda. Manöverutrustning för radar och navigering samt bildskärmen kan vridas runt så att körning utvändigt på bryggan är möjligt.

Från början var avsikten att arbetet skulle delas upp i flera etapper. På grund av pandemin, när fartyget ändå låg stilla, blev renoveringen mer omfattande. Vissa jobb blev också fördröjda när personal/hantverkare visade tecken på att ha blivit smittade och fick stanna hemma. Personal/hantverkare var indelade i flera grupper med egna uppehålls-, omklädnads- och tvättutrymmen för att förhindra att smittan spred sig till alla medverkande. Därmed klarade man sig från epidemin. Man kan konstatera att Tomas Blomström med medverkande personal och hantverkare gjort ett omfattande och väl utfört arbete. Man kan även glädjas åt att Walleniusrederiet visar ett stort intresse för sitt K-märkta nyförvärv och investerat stora summor för att renovera och därmed bibehålla detta kulturhistoriska fartyg.

Användningen av fartyget i framtiden är inte offentliggjort. Kanske det den närmaste tiden mest används för rederiets interna bruk med konferenser mm. De flesta andra utrymmen såsom huvuddäck, maskinutrustning, kök och hytter har renoverats tidigare i Knut Borgs regi. Det är förhållandevis mindre åtgärder som krävs för att sätta fartyget i drift. Fartyget är klassat och innehar alla

Madelaine Öfverberg, Cecilia Kolga, Tomas Blomström och Dan Reineck.

Elektroniken döljs i britsen i navigationshytten.

Björkfjärdens styrhytt.

erforderliga certifikat. Ånganläggningens kondition är högst tillfredsställande tack vare maskinchefen Tom Smiths 40-åriga omsorg.

Vi ångintresserade är dock förväntansfulla att se fartyget i drift och kanske kunna åka med någon gång!

Vi visades runt och informerades av Cecilia Kolga, Dan Reineck och Madelaine Öfverberg samt Tomas Blomström.

Det tackar vi för. □

Lite siffror kring takbytet i Björkfjärden

2020-09-02 till-2021-12-22

27 Takbalkar är bytta
55 Liter rostskyddsfärg
45 Liter Vit lackfärg
15 Liter grå lackfärg
Åtskilliga liter lack och bets.
405 Nitar
2600 Maskinskravar till taket
5270 Träskruv till endast taket (yttre bärande träribbor, ej innertak)
Skruv till inredningen inte inräknat
Knappt 4000 löpmeter takribbor
Drygt 1,4 km kabel
All ny belysning är LED samt all belysning på övre och mellandäck är uppdaterad till LED
All navigationsutrustning är utbytt mot ny.
Taket har blivit drygt 2,1 ton lättare
Ultrafog har installerats 46 munstycken
Övre däck och väggar och tak isolerat
Drygt 14 000 mantimmar
Totalt har 30 olika hantverkare varit inblandade i projektet.

Nostalgiresa med Runn

TEXT OCH FOTO: SVEN JÖNSSON

Jag och Maggan gjorde en utflykt på ett par dagar till Smedjebacken för att åka med ångbåten Runn. Ja, egentligen var det för att hämta min 90-årspresent som var denna resa som SÅF bjöd på. Vi åkte förstås med elbilen Nissan Leaf, som krävde en del stopp för att laddas, det första i Hallstahammar. Under laddtiden passade vi på att få lite lunch och kollade i herrekiperingen där vi ofta handlar.

Vi var fram till hamnen för att kolla att båten såg ut att vara väl i ordning. Övernattning i Wanbo herrgård och en god middag. Upp tidigt för avfärd med Runn redan klockan 7.30! Ovanligt kallt och blåsigt efter att det varit en varm period. Men i en ångbåt kan man alltid hålla värmen. Nu hade vi medvind över Barkensjöarna och ner mot första slussarna i Semla. Där fick vi vänta en stund på möte. Då kunde vi studera den lilla byn med små fritidshus som byggts på en bit mark som blev över vid järnvägsbygget, utan el och vägförbindelse. Bara en liten spång över kraftverksdammen.

Trevligt att vara passagerare och slippa bekymra sig att hinna i tid till slussarna och att hålla i tamparna, särskilt när det regnar under slussningen. Efter ett par slussar till var det dags för lunch på hembygdsgården i Västanfors, strax söder om Fagersta. Det bjöds på en god fiskrätt. Det är en del trånga passager och en slingrande färd mellan stenar och land. Det gäller att hålla ordning på markeringar och ha gröna prickar på

Sven på fördäck på Runn, med besättning.

babordssidan eftersom vi går i riktning ut mot havet. Vi kom ut på sjön Åmanningen och blåste vidare mot Engelsberg. Där blev det studiebesök på Oljeön eller Barrön som den egentligen heter.

Här startade ingenjören Pehr August Ålund sin oljefabrik 1875 efter att en tidigare fabrik (1871-73) brunnit efter ett åsknedslag. Verksamheten pågick i ca femtio år. Logiskt att lägga verksamheten på en ö

av skyddssynpunkt och att råoljan kom med båt. Den kom i fat om 159 liter från Pennsylvania i USA. Lastades om i Gäddviken i Stockholm. Förrådsställarna finns kvar där. Man fick tillstånd att raffinera tusen fat per år. Man tillverkade smörjolja till vagnar (tidigare användes sniglar), lädersmörjning, paraffin till ljus, skokräm mm. Det som först kom ut vid raffinering var en brännbar vätska som man ännu inte hittat vad

Maskinchefen övervakar ångmaskinen på Runn.

Retardrar för oljeframställning på Oljeön.

Kärngruvans station återuppbyggd.

Modell av Hjälmare Docka på Minature Kingdom i Kungsör.

det kunde användas till. Men det blev till lysfotogen för belysning och senare bensin. Fotogenkök och blåslampor hade ännu inte Nyman uppfunnit, år 1875. Arbetarfamiljerna bodde oftast på ön. Visst besvär på vintern att åka och handla och för barnen att ta sig till skolan i Engelsberg. Anläggningen rustades upp på 1950-talet för visning genom Axelsson – Johnssons försorg, ägare till bruket, Nynäs olja mm. Ön ägs nu av Preem. Det är många utrustningsdetaljer som försvunnit genom åren. Några kommer tillbaka från samlare! Man kan åka över med färjan Petrolia från järnvägsstationen. Läs gärna mer på nätet om denna unika verksamhet samt Engelsberg och bruket.

Vår resa fortsatte nu med rälsbuss till Kärrgruvan. Järnvägen byggdes för att ett antal

bruk behövde transportera sina produkter. I Kärrgruvan har järnvägsföreningen byggt upp ett stationshus i gammal stil. Vår färd fortsatte med buss åter till Smedjebacken. (Det blir åter med veteranbuss när den renoverats färdig). En resa med många historiska inslag var därmed till ända. Mycket trevligt – åk den när möjlighet finns!

Vår vana trogen blev det inte raka vägen hem. En sväng via Kungsör och besök på modelljärnvägen "Minature Kingdom" blev det. Intressant med modeller av kända saker i Sverige från norr till söder. Den ligger i stora verkstadsbyggnaden där Bleck och plåt tidigare höll till, på gamla genomfarten när E20 gick på Kungsgatan genom stan.

Tack alla SÅF-medlemmar för presenten!

BHRF-nytt maj-juli 2022

BHRF är en paraplyorganisation som driver medlemsorganisationernas frågor på riksplånet. Det är frågor som gäller bevarande av det kulturarv som båtar och båtkultur utgör.

Transporthistoriskt Nätverk arbetar för starkt bevaranderätt för det rörliga kulturarvet. BHRF är en av de 11 riksorganisationer som ingår i nätverket. En aktuell fråga för Transporthistoriskt Nätverk är att göra frågan om bevaranderätt av rörligt kulturarvet (exempelvis båtar) synlig i debatten inför riksdagsvalet.

Almedalen I år samarbetar BHRF och Transporthistoriskt Nätverk i opinionsarbetet under Almedalsveckan. Där hade ThN en plats vid hamnen för att visa vårt arbete för allmänheten och beslutsfattare. Panelsamtal kring bevaranderätten av det rörliga kulturarvet genomfördes.

Bottenfärger, vilka färger som får användas och hur våra båtars botten ska behandlas är en fråga som engagerar många träbåtsägare. BHRF bevakar frågan, bland annat i samarbete med Svenska Båtunionen och berörda aktörer.

Hemsida och Facebooksida Arbetet har inlett för att se över och uppdatera förbundets hemsida. Vi återkommer så snart den nya sidan är igång.

Vad vill du att BHRF ska arbeta med? Tanken med ett riksförbund som BHRF är att driva frågor som är i medlemsorganisationernas intresse. Som medlemsorganisation går det bra att kontakta styrelsen för att föreslå vad BHRF ska arbeta med.

Medlemsrekrytering I skrivande stund har BHRF 17 medlemsföreningar, och det är ett antal som styrelsen anser bör kunna utökas väsentligt. Tipsa gärna andra organisationer om att gå med i BHRF för att gemensamt driva frågor som är viktiga för vårt flytande kulturarv.

Immateriellt kulturarv. I december blev "Nordiska klinkbåtstraditioner" upptagna på UNESCOs representativa lista över immateriella kulturarv. Inskrivningen avser byggnade, rodd och segling av det vi i Sverige kallar allmogebåtar. Att båtkultur uppmärksammas bidrar till att göra båtar och båtliv till en del av det etablerade kulturarvet. BHRF deltar i den nordiska styrgruppen för Nordiska Klinkbåtstraditioner. Det finns många andra immateriella kulturarv inom BHRF, inte minst den starka svenska båtclubbstraditionen.

Båtvårdsläger I sommar arrangerade en av våra medlemsföreningar, MYS, ett båtvårdsläger med inspiration av byggnadsvårdsföreningens etablerade koncept för byggnadsvård. Det blev fulltecknat redan första dagen för anmälan!

Övergivna båtar Facebookgruppen "Jag räddade ett ödehus" har 31 000 medlemmar. Det finns även intresse för att rädda övergivna båtar. BHRF har tagit fram ett material som enkelt förklarar de juridiska reglerna för dig som vill rädda en övergiven båt. Se BHRF:s hemsida.

BHRF:s styrelse efter årsmötet 2022
Fredrik Leijonhufvud, ordförande(nyval)
Rutger Palmstierna, vice ordförande
Pelle Brandt, sekreterare
Sven Jönsson, Förbundsekonom
Rolf Bernström, ledamot
Ilona Orgmetz, ledamot (nyval)
Martin Prieto Beaulieu, ledamot
Eva Karlsson-Nordlöf, ledamot

Fortsättning på sid. 20.

MINNESORD

Arne Lannerstedt

avled under sommaren. Arne var född i Djursholm, men bodde större delen av livet i Oslo i Norge. Han engagerade sig i bevarandet av ångfartygen både i Norge och Sverige. Han var t ex en av initiativtagarna till bevarandet av Bohuslän tillsammans med Ingvar Kronhamn.

Vid flera tillfällen var han här i Sverige och hjälpte till med underhållet på Djurgården 3. Minns att han var noga med att vi fick rätt brun färgnyans på styrhytterna. Trots sitt handikapp med skadat ett ben klängde han omkring på taket.

Vid besöken i Sverige besökte han antikvariat och lampaffärer för att köpa äldre mässingsarmaturer som han sedan skänkte till något renoveringsobjekt. Han gillade att åka med Roslagsbanan, särskilt när de körde med äldre fordon, så han övernattade ofta hos oss i Åkersberga. Tack Arne för ditt engagemang i ångfartygens bevarande! /Sven

Fortsättning från sid. 19.

BHRF tackar de avgående styrelseledamöterna Lars Pipping och Lars Östervall samt avgående Ordförande Gunnar Carlsson som gjort betydande insatser för BHRF.

Några genomförda evenemang

27-29 maj Veteranbåtsfestival, Wasahamnen, Stockholm. www.veteranbaten.se

18 juni Postrodden över Ålands hav med firande av UNESCO-inskrivningen.

www.sjofartsmuseet.se

3-7 juli Politikerveckan i Almedalen

20-23 juli Classic boat meet och Hasselörodden, Västervik. www.classicboatmeet.se

Prylmarknad Säljes

Ångbåten Sjörök

Byggd i Karlskrona år 1908 som landstigningsbåt, Längd 7 m. Maskin B2 5hk Skrovet är galvaniserad stålplåt som är nitad. Under vattenlinjen finns ett lager inplastad glasfiber.

Sjörök finns på en sjösättningsvagn i Bromma. För mycket mer info och frågor:

Lasse Holmberg 070-315 59 66
E-post: lasse.holmberg@outlook.com

1 Ångmaskin Carl Holmberg

Ångmaskin höjd 900mm, bredd 700mm, Slag 200mm och cyl Ø 125mm.

Pris 15.000:-

2 Ångmaskin

Höjd 850 mm, slag 75 mm, cyl Ø 75 mm.

Pris 12.500:-

Kent Sjöstrand kentramkvilla@gmail.com

Ny maskin

Maskinen är beräknad, ritad och tillverkad av elever vid Sjödalsgymnasiet i Huddinge 2003-2006.

Maskinen är sedan kompletterad och monterad av Mora Maskinteknik.

Beräknad effekt: 5 hk (375 kgm/sek) vid 250 v/min och ångtryck 10 kg/cm².

Cylinderdia: 100 mm slaglängd: 100 mm. Musselslid och omkastare.

Återstående arbete: att fräsa kilspår på vevaxeln för svänghjulet, som är tillverkat av Bernt Breding.

Maskinen är helt ny och säljs tillsammans med diverse obearbetade delar och gjutmodeller.

Berth Vestergård

Tel: 0297-22 610

Nivårör Pris 700:-

Lanternor Pris 1400:-

Yngve Ström, yngve@powermaxmotor.se

Diverse ångprylar

Anders Lönn, Stockholm

Tel: 070 345 17 03

E-post: anderslonn@hotmail.se

Prylmarknad Säljes

Ångslupen "Pysen"

Klinkbyggd, furu på eksant.
Encylindrig maskin Ø 70 mm, slag 70 mm.
av okänt fabrikat.
Bredingpanna använd sedan 2009.
Pris: 30.000 kr

Martin Svensson,
Tel: 070 336 47 18

Ångmaskin Tovik

Kompakt ångmaskin
Vikt 50 kg.
Höjd 46 cm. Inklusive smörjapparat och matarpump, för montering i båt 5-10m. Tillverkare Tomas Tovik, Maskinen köptes 1983 men har endast provkörts några gånger. Pris 17.000 eller bud

Folke Hasselmark
hasselmark@gmail.com

Köpes

1-cyl maskin utan omkastning

Äldre komplett mindre 1-cylindrig ångmaskin utan omkastning, lämplig för drift av 24 volts generator. (Bygge av lysmaskin)

"Mollerupare"

Liten komplett "mollerupare" för cylindermörjning av mindre 1 cyl ångmaskin.

Mikael Eriksson, 0706 86 91 81,
E-post: raoljemotor@gmail.com

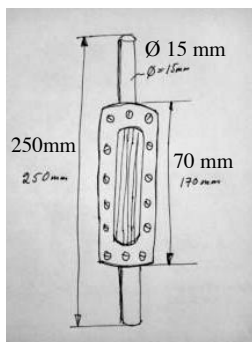
Ångmaskin och panna

Söker ca 10 HK ångmaskin och panna till gammalt stålskrov ca 9.3 meter långt.

Erik Hougsrud, Norge
Tel: 0047-9954 4744
erik.houg@hotmail.com

KLINGERGLAS
komplett med
mått enligt skiss.

Föreningen
Ångbåten HEBE/
Rune Eliasson
tel 070 261 78 18

**FLER ÅNGBÅTAR & PRYLAR
PÅ SÅF:s HEMSIDA KÖP/SÄLJ**

Aktiviteter

September

19 Klubb Maritim Sth kl 18.30. Danne Svensson berättar om pansarfartyget Tapperheten
20 SJK kl 18 i Västerhaninge och Zoom filmvisning Lysekilsbanan och Harparanda.
21 Sjöhistoriska. Bakom kulisserna, visning.
20-23 Sjöhistoriskas vänner gör en andra resa till Glasgow, Belfast och Dublin med anledning av det stora intresset.
24 Arbetslivsmuseet Norrköping visar; Så var det då.
25 Djurgården 3 gör en höstutfärd till Tynningö. Hans Langenstedt Ciceron. Avgång Ränthästartrappan kl 10.30 åter ca 16. Föranmälan senast 19 sept till 08-662 89 02 eller info@skargardsbaten.se
26 Kvällsöppet exp Skärgårdsbåten kl 17-20. Nybrogatan 76.

Oktober

1 Pålsmösseregatta i Savonlinna /Nyslott
15 SFF Armémuseum kl 14. Anders Nilsson visar bilder om Arlanda 60 år.
15-16 Fartygsforum i Stockholm
15-16 Natt på museet för 10-14-åringar på Sjöhistoriska museet med äventyr och övernattnig.
17 Klubb Maritim Sth. Kl 18.30 berättar hamnkapten Anders Nordlund om Stockholms hamnars utveckling.
27 Föreningen Stiftelsen Skärgårdsbåten klubbafon kl 18 i Tellus Fritidcenter, Lignagatan 8, Stockholm. Philip Ronne berättar om "50 år med ångbåtar"
SE MER PÅ HEMSIDAN: SVENS LISTA.

Känner ni till några fler trevliga evenemang som ni vill delge andra så meddela detta till: stimmaren@telia.com /Sven

SÅF-bladet

Redaktion

Sven Jönsson 0707-47 33 59
E-post: sven.json88@gmail.com

Grafisk form: Bertil Persson
0703-06 17 02
E-post: bertil.persson4@gmail.com

Se oss på facebook

**Manusstopp 1 november
för material till nr 4/2022**

som utkommer ca 20 november.

Omslag: Ångslupen Tomten i Venjan firar 160 år.
Foto: Per Sjöborg.

Baksida: Ångslupen Tomten lämnar slipen
Foto: Per Sjöborg,

Tryck: Norra Skåne Offset, Klippan

Känner du någon ångintresserad
som inte är medlem? Passa på att ge bort ett medlemskap! Vill du inte kosta på detta kan du anmäla kontaktuppgifter för vederbörande så skickar vi anmälningsinformation och någon tidning.

B

Returadress:
Sveriges Ångbåts Förening
c/o Jönsson
Gröndalskullen 8
184 63 ÅKERSBERGA

